

З огляду на вищенаведене можна зробити висновок, що основне завдання громад в ході подальшої реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні полягатиме в забезпеченні спроможності свого подальшого фінансового забезпечення.

Література

1. Закон України про засади адміністративно-територіального устрою України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63508
2. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 жовтня 2018 року. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/318/10.10.2018.pdf>
3. Оцінка фінансової спроможності 366 ОТГ за 2017 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://otg.cn.ua/wp-content/uploads/2018/03/2017_000_000_rat_ogt_fin_1.pdf

Т. М. Корецька

Науковий керівник к.е.н., ст. викладач Корчинська О.О.

КУЛЬТУРА ВЕДЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Культура є одним із найважливіших факторів впливу на формування належного підприємницького середовища [1]. Вона може забезпечити підприємству престиж, підвищити ефективність виробництва, що призведе до збільшення його доходу. Вагомий внесок у дослідження підприємництва зробили Р. Кантільйон, Ж.-Б. Сей, А. Сміт та інші. Лапуста М.Г. пише, що **культура підприємництва** – це певна, що склалася, сукупність принципів, прийомів, методів здійснення підприємницької діяльності суб'єктами відповідно до чинних в країні правовими нормами, звичаями ділового обороту, етичними і моральними правилами, нормами поведінки при здійсненні цивілізованого бізнесу[2]. Кожне підприємство має свою культуру залежно від галузі, історії підприємства, персоналу, регіону. Рисами організаційної культури підприємця, крім уміння приймати ефективні рішення, є зовнішній вигляд, грамотність мови, комунікабельність, дружнє ставлення до кожного працівника, гарний настрій, задоволеність працівників умовами праці, позитивний імідж у підприємницькому середовищі [3].

Етикет підприємця включає такі складові: етику спілкування; вимоги до зовнішнього вигляду, манер, одягу, службового приміщення, робочого місця; вимоги до мови; етику реклами; створення позитивного іміджу[4]. Обов'язковими елементами підприємницької культури є: законність,

дотримання чинних правових актів, стандартів, правил, норм; виконання зобов'язань та обов'язків, які виходять з договірних відносин, із традицій ділового спілкування; чесність у ставленні до суб'єктів свого бізнесу, споживачів, партнерів, держави [3].

У розвинутих країнах світу питання ділової етики, соціальної відповідальності хвилюють підприємця не менше, ніж ефективність виробництва. Прогресуючі фірми мають високу культуру й особливий стиль поведінки, а підприємці із світовим ім'ям вважають, що вивчення різних ділових культур – це один з ключових аспектів конкурентоспроможності в майбутньому. Вони підкреслюють, що повага до культурних відмінностей між людьми – одна з найважливіших якостей успішного підприємця. Хочу навести транснаціональну корпорацію «Philips» як приклад компанії, для якої дуже важливою складовою є їхня культура. Головною цінністю для них є людина та її потреби, а колишній виконавчий директор фірми Ян Тіммер підкреслював, що для того, щоб у компанії постійно існував творчий дух, необхідний для розвитку і стимулювання перспективних процесів, менеджмент повинен цю основну цінність постійно захищати.

Іншим прикладом висококультурної компанії є американська ІВМ. Її засновник Т. Дж. Уотсон розробив кодекс поведінки працівників, якого дотримуються й нині всі працівники компанії. Мабуть тому за роки існування ІВМ тут нікого не звільнили через скорочення програм, штатів, асортименту продукції або бюджету.

Ділова культура та етика, які формуються в організації, багато в чому залежать від менталітету народу. Наприклад, якщо корпоративні цінності в американській діловій культурі сфокусовані на більш повне розкриття власних сил і можливостей людини, то українці шанують традиції, закладені минулими поколіннями, поважають сім'ю, громаду. Водночас українці пасивні, мають розсудливий аналітичний розум і не дуже зважають на великі спільноти. Останнім часом в Україні відбувається потяг до американського та північно-європейського менталітету. Проте далеко не завжди запозичений досвід в Україні дає позитивні результати. Керівникам підприємств важливо не ігнорувати специфіку своєї національної культури, виробляти свій національний підхід до менеджменту та бізнесу [5].

Можемо зробити висновок, що культура ведення підприємницької діяльності є важливим фактором, що впливає на успіх економічних перетворень як в Україні, так і у світі. На сьогодні у нашій країні гостро стоїть питання формування нового класу підприємців: відповідальних професіоналів, які формують імідж культурного та надійного партнера по бізнесу на ринку, але Україна уже здійснює певний прогрес, таким чином поступово вирішуючи цю проблему.

Література:

1. Кузьмина, Е. Е. *Организация предпринимательской деятельности : учебное пособие для бакалавров* / Е. Е. Кузьмина, Л. П. Кузьмина. — М. : Издательство Юрайт, 2013. — 475 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: – <https://pidruchniki.com>.

2. Лапуста М. Г. Підприємництво: підручник. М.: ИНФРА-му, 2007. [Електронний ресурс]. Режим доступу: – <https://pidruchniki.com>

3. Гой І. В. Підприємництво [текст]: навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смельянська К.: "Центр учбової літератури", 2013. – 368 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: – <https://pidruchniki.com>.

4. Лапуста М. Г., Скамай Л. Г. "Основы предпринимательства: учебное пособие для ВУЗов" М.: ЗАО "Финстатинформ, 1999. 5. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера Навчальний посібник / К.: Знання, 2005.- 442 с.

Т. Корецька

Науковий керівник: асист. каф. АФМ Дзюрах Ю.М.

СУЧАСНІ УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Адміністративно-територіальний устрій, який довгий час діяв на території України, перестав відповідати сучасним вимогам побудови демократичної держави. Тому для того, щоб підвищити ефективність функціонування системи державного управління, з'явилася нагальна потреба провести адміністративно-територіальну реформу. Досвід управління в Україні показує, що політика регіонів не завжди відповідає політиці держави. Регіони можуть мати свої пріоритетні напрямки розвитку, які іноді не збігаються з державними. Політика держави і регіонів повинні становити одне ціле, доповнювати та збагачувати одна одну. Європейський досвід показує: зробити більш ефективним державне управління допоможе децентралізація. Метою цієї реформи є створення ефективної системи влади на всіх рівнях (група – район – область), передачею максимально можливої кількості повноважень на найближчий до громадянина рівень – громадам, а також створити умови для динамічного розвитку регіонів і надання якісних та доступних суспільних послуг громадянам. Тобто це все має на меті покращити життя та добробут кожного українця. В Україні цей процес розпочався у 2014 році з прийняттям низки законів.

Стаття 7 Закону України «Про засади адміністративно-територіального устрою України» каже, що це адміністративно-територіальна одиниця базового рівня, до складу якої входять один або декілька населених пунктів.[1]. Громади можуть об'єднуватись і, таким чином, утворювати об'єднані територіальні громади (ОТГ). Їх об'єднання дозволило новоутвореним органам місцевого самоврядування дістати відповідні повноваження та ресурси, що їх раніше мали міста обласного значення. Також громади матимуть право більше розпоряджатись своїм бюджетом. Якщо